

[A. C. D. Petersen.]

dien, mellem 85 og 100 pCt. af Panteværdien, og man aabner yderligere Mulighed for efter en bestemt Tids Forløb at gaa endnu videre og gaa ned til Skyldværdien.

Vi vil ikke modsætte os denne Lovgivning, selv om jeg gerne med nogle Udtalelser senere vil uddybe, hvad man egentlig mener med den. Jeg vil gerne med Hensyn til Forslagets Enkeltheder sige, at der er i § 4, Stk. 5, noget, som er nyt, nemlig Bestemmelsen om, at det almindelige Forbud mod yderligere Tinglysning af Gæld dog ikke er til Hinder for en Tinglysning af Udlæg til Forauktionering, men naar saadan Tinglysning af Udlæg foretages, skal Tvangsauktionen afholdes inden 4 Maaneder efter Tinglysningen. Det forekommer mig at være en meget streng Bestemmelse, og jeg ser ikke rigtig Formaålet med den, for selv om en Mand faar gældssaneret, er det derfor ikke givet, at der ikke kan komme nogle foreløbige Vanskeligheder for ham, saa han kan komme i Betyrk, saaledes at der kan være Anledning til en saadan Tinglysning af Udlæg. Skulde det saa virkelig være saaledes, at hvis Udlægs- eller Skyldindehaverne ikke slaar Manden ud af hans Bedrift inden 4 Maaneders Forløb, skal de fortabe deres Rettigheder? Det forekommer mig, at man da snarere skulde stimulere til en Udsettelse, en Støtte til Manden ved ikke at kræve Udlægget alt for hurtigt effektueret. Men det er vel et af de Spørgsmaal, der kan tales om i det Udvalg, som jeg gaar ud fra bliver nedsat.

§ 5 bringer en Ændring i Rentetilskuddet. Som bekendt har vi fra mit Parti i de foregaaende Aar, naar lignende Forslag har været til Behandling, udtalt vor Betænkelse ved Rentetilskuddene. Det er ikke en Betænkelse ved at hjælpe Landbruget ud af Gælds vanskeligheder, men det er en Betænkelse ved den Maade, man gør det paa. Her indskrænker man Tilskuddet, i hvert Fald for de ny tilkommende, og det kan vi naturligvis kun være tilfredse med.

Men hele dette Forslag og den fortsatte Lovgivning paa dette Omraade synes jeg maa aabne Perspektiver, som man ikke helt kan lade ligge, men man er nødt til i hvert Fald at søge at finde Bund i Forholdet. Det, man har gjort, er, at man har hjulpet Landbruget paa forskellige Omraader, særlig paa Gældsomraadet, og ogsaa i nogen Grad med Forbedring af Priserne ved de Landbrugsordninger, der er gennemført. Men særlig hvad Gældsproblemet angaar, synes der at være en mærkelig Inkonsekvens i

Regeringens Stilling over for Landbruget. Da vi begyndte paa at støtte Landbruget — det var ikke med Gældshjælp, men paa anden Maade, med at yde Kapitalhjælp, med Driftslaan, som jo kommer til Forhandling senere —, havde Landbruget en Gældsbyrde paa med et rundt Tal ca. 3 Milliarder Kroner; og nu har man gennem ca. 10 Aar hjulpet Landbruget, siger man, med store Millionbeløb, og man har hjulpet Landbruget af med Gæld gennem Akkordordninger og gennem Kriselaan og nu senest gennem Gældssanering, og saa er Forholdet dette, at nu i Dag er Landbrugets Gæld steget til 4 Milliarder Kroner. Det tyder ikke paa, at Hjælpen har været særlig virksomhedsfuld. Derpaa tyder det endnu mindre, naar vi ser, hvorledes man har paalagt Landbruget andre Byrder. Man har hjulpet Landbruget med — ja, jeg ved ikke, hvor stor en Aflastning man kan sige det er, men i hvert Fald med en Omplacering af nogle Snese Millioner Kroners Gældsforpligtelser, maaske ogsaa med en Aflastning for nogle Snese Millioner Kroner gennem Akkordordninger, men samtidig har man ved den kommunale Udligningsskat lagt en ny Gæld paa Landbruget paa ca. 18 Mill. Kr.; det svarer med en normal Rente til en Prioritetsbyrde paa 400 Mill. Kr. Jeg forstaaer slet ikke, hvad Tanken kan være med en „Hjælp“ af denne Art. Man hjælper med den ene Haand, men man tager endnu stærkere fra med den anden. Forholdene har udviklet sig saaledes, at den samlede Gældsforpligtelse for Landbruget her i Landet er 81,4 pCt. af Panteværdien. Hvis man fordeler det efter Ejendomsstørrelserne, vil man finde, at Ejendomme med under 10 000 Kr.s Grundskyld her i Landet har en samlet Gældsforpligtelse paa 90,4 pCt., Ejendomme paa 10 000—50 000 Kr.s Grundskyld har 77,4 pCt. og Ejendomme paa over 50 000 Kr.s Grundskyld 77 pCt.

Hvis vi tager de Amter, hvor Gældsforpligtelsen er højest, vil vi finde i hvert Fald eet Amt, hvor Ejendomme af den først nævnte Størrelse er oppe paa en Gældsforpligtelse paa 99 pCt. af Panteværdien. Nu ved jeg meget vel, at man trøster sig med, at Panteværdien ikke er Udtryk for Salgsværdien, der er en Margin mellem Panteværdien og Salgsværdien, saaledes at ikke al Kapital i den paagældende gældsbehæftede Bedrift er opbrugt. Og det er naturligvis rigtigt, at saadan er det i Øjeblikket, men jeg tror ogsaa, man maa gøre sig klart, at der paa nærværende Tidspunkt hersker en Optimisme ved Købet af Landbrugsjendomme, som ikke i Længden kan